

Alfabetisering på Karl-G. Prasse-Skolen i Amataltal, Niger
(foto: Kooperativet i Amataltal)

Forskning for de fattigste - Karl-G. Prasse 1929-2018

Vi har desværre mistet Karl-G. Prasse, 88 år, den 12. april 2018. Han overlevede sin hustru Bodil, som døde den 25. december 2017. Han var lektor i arabiske og berberiske sprog og var den dansker, der havde størst kendskab til de sidstnævnte. Han er især kendt for sit forskningsarbejde med det berberiske sprog tuaregisk, der tales af betydelige minoritetsgrupper i flere lande i Nord- og Vestafrika. I 2008 modtog Prasse Det kgl. danske Videnskabernes Selskabs guldmedalje for sit store forskningsarbejde i tuaregisk.

I sin tid på Københavns Universitet studerede Karl-G. Prasse i 1948-1950 almen sprogvidenskab og hebraisk og i 1950-1953 arabisk og oldægyptisk. I årene 1953-54 boede Prasse i Paris og Rom, hvor han studerede berberiske sprog, heriblandt tuaregisk samt arabisk, somali, oldetiopisk og amharisk. I 1954-56 flyttede Prasse tilbage til København for igen at studere oldægyptisk.

I 1958-1959 påbegyndte han sin forskning i tuaregisk i Paris og Algeriet. I 1959 blev han gift med sin kone Bodil i Paris.

I 1956 blev Karl-G. Prasse mag.art. i ægyptologi ved Københavns Universitet, fortsatte sine studier i hamito-semitiske sprog og specialiserede sig tidligt i berberiske og arabiske dialekter (Cairo-dialekten).

Fra 1969 til 1996 var han ansat som lektor i berberiske og arabiske dialekter ved Københavns Universitet, hvor størstedelen af tiden blev brugt ved det daværende Carsten Niebuhr Institut.

Karl-G. Prasse stod i spidsen for udviklingen af et tuaregisk skriftsprog ud fra det latinske alfabet, og han udarbejdede også en komplet tuaregisk grammatik. I 2003, efter 30 års arbejde, udgav han en tuaregisk-fransk ordbog i to bind.

I 2002 opnåede Karl-G. Prasse med hjælp fra Genvej til Udvikling økonomisk støtte fra Danida til at opføre en skole i Amataltal i det nordlige Niger. På skolen underviser man ved siden af fransk også i tuaregisk – bl.a. ud fra Prasses lærebøger. Skolen er da også opkaldt efter Karl-G. Prasse.

Den oprindelige kontakt til Amatal tal kom i stand, fordi Karl-G. Prasse havde opbygget et forsknings samarbejde omkring det tuaregiske sprog med den daværende skoleinspektør, Ghabdouane Mohamed, som er født i Amatal tal, og som var generalsekretær i Kooperativet i Amatal tal.¹

Gennem tre årtier brevvexlede Karl med Ghabdouane. Under hele forløbet med egnsudviklingsprojektet skrev Karl artikler i Projekt & Kultur og fortalte levende om tuaregernes levevilkår og fascinerende kultur.²

Niger er et af klodens fattigste lande, og forskellige terrorgruppers hærgen er med til at gøre det svært for befolkning og myndigheder at bekæmpe fattigdommen. Det er ikke mindst et problem i de nordlige egne, hvor tuaregerne overvejende er bosat. Med eller uden terrortrusler kan der være perspektiver i, at der undervises i og på tuaregisk på en række skoler.

Forskning rundt om på kloden i vidt forskellige sammenhænge sandsynliggør, at børn lærer bedst på deres modersmål, altså at de tilegner sig viden på det samme sprog, som deres mor sang for dem som spæde, og som hun et par år senere fortalte eventyr for dem på.

Det giver således god mening at benævne lektor Karl-G. Prasses livsværk som forskning for de fattigste. Han var æresmedlem af Genvej til Udvikling. Æret være hans minde!

- *Jørgen Olsen, koordinator, Genvej til Udvikling.*

Det er et stort tab for os alle. Man siger, at hver gang et menneske dør, forsvinder et helt bibliotek, men med Karls død er et ufatteligt stort og helt uvurderligt bibliotek og et varmt og samvittighedsfuldt menneske forsvundet.

- *Ingrid Poulsen, forundersøger i 1997 på første fase af projektføreløbet i Amatal tal.*

Karl-G. Prasse ved Genvej til Udviklings 30 års jubilæum i 2008
(foto: Lis Bille)

Han er uerstattelig. Vi må håbe, nogen kan følge op på hans virke som sprog- og kulturforsker.

- *María Cecília Castro-Becker, trofast og aktivt medlem af Genvej til Udvikling.*

Det er med beklagelse og bestyrtelse, at vi erfarer, at vores faderskikkelse Ghabdouane Mohameds gode ven lektor Karl-G. Prasse nu er gået bort, efter at Ghabdouane blev kaldt hjem til Gud den 4. januar. På vegne af Kooperativet i Amatal tal sender vi vores oprigtige kondolence til Karls familie og venner. Vi har på kort tid mistet to mennesker, som har bakket betydeligt op om udviklingen på vores egn, ikke mindst ved at styrke vores sprog, tuaregisk.

- *Ahmed Ghabdouane, Kooperativet i Amatal tal.*

En forkortet version af Jørgen Olsens mindeord blev bragt i Globalnyt den 22. april:

- <https://globalnyt.dk/content/ekspert-i-tuaregisk-er-doe>

¹ Nekrolog <http://gtu.dk/PK134-3.pdf>

² Projektets historie kan studeres indgående på www.gtu.dk/Kooperativet_i_Amatal.tal.htm eller

<http://gtu.dk/introhaefte.pdf> eller via 29 artikler på www.gtu.dk/tidsskriftet_projekt_og_kultur.htm